

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticoꝝ Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

De reformatione hospitalium Concilij Viennensit constitutio a SS.
Tridentino Concilia innouata. cap.xxvi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

aque atq; cum ipso principali conductore. Aliter facta locatio, & conductio irrita ac nulla sit. Fructus, qui pauperibus additi fuerint, veris pauperibus tantum distribuuntur, quemadmodum cuiusque inopia, & eius voluntas, a quo bona illa profecta sunt, postularit. Quos autem comperit Episcopus, vel iniquè distribuendo, vel in suum commodum vertendo, vel inutilibus & superuacaneis sumptibus faciendis, malè in administratione versari, eos pro modo culpæ puniat; & ad restitutionem legitime compellat, & ab officio etiam, si ei videtur, amoueat. Concil. Mediolanen. part. 3. tit. de priorum locorum administratione.

De reformatione hospitalium Concilij Viennensis constitutio, 1381. Tridentino Concilio immutata. CAP. XXVI.

QUIA contingit interdum, quod xenodochiorum, leprosariorum, eleemosynariorum, seu hospitalium rectores, locorum ipsorum cura postposita bona, res, & iura ipsorum interdum ab occupatorum, & usurpatorum manibus excutere negligunt; quinimo ea collabi, & deperdi, domos, & aedificia ruinis deformari permittunt, & non argenteo, quod loca ipsa ad hoc fundata, & fidelium erogationibus dotata fuerunt, ut pauperes infectiq; lepra reciperentur inibi, & ex proventibus sustentarentur illorum, id renuunt inhumaniter facere, proventus eosdè in usus suos damnabiliter conuertentes, cum tamè ea, quæ ad certum usum largitione sunt destinata fidelium, ad illum debeant, non ad alium (sicut quidem Sedis Apostolicæ auctoritate) conuertunt. Non incuriam, & ab usum huiusmodi detestantes hoc sacro Concilio approbante, sancimus; ut hi, ad quos id debet, vel statuto in ipsorum fundatione locorum appositum, aut ex consuetudine præscripta legitime, vel privilegio Sedis Apostolicæ pertinet, loca ipsa studeant in prædictis omnibus salubriter reformare, ac occupata, alienata, & alienata indebitè, in statum reduci debitum faciant, & ad ipsarum miserabilium personarum receptionem, & sustentationem debitam iuxta facultates, & proventus locorum ipsorum rectores prædictos compellere non omittant, in quo si fortè commiserint negligentiam.

Quæ sunt ad certum usum largitione fidelium destinata, non debent ad alium converti.

Hospitalium administratio reformanda est restauranda est.

Y

*Administrato-
rum hospitalium
negligentia ab
Ordinariis est
supplecula.*

*Hospitalia non
sunt conf. red. a
clericis secula-
rionis in bene-
ficium.*

*Qualibus ho-
spitalium guber-
natio sui com-
mittenda.*

*Hospitalium
administrato-
res iuramentum
prestare tenen-
tur.*

*Administrato-
res hospitalium
singulis annis
tenentur reddere
rationem.*

gentiam, vel defectum, Ordinariis locorum inuigilantibus, ut etiam si pia loca prædicta exemptionis privilegio munita consistant; per seipso, vel alios implentur, præmissa, & singula, & rectores eisdem vitæ non impios, propria; exemptos verò, & alios privilegio apostolica ad id auctoritate compellant, cõtra dictum cuiuscumq; status, aut conditionis existant, ac prædictis eisdem circa præmissa cõsiliu, auxilium vel facilius per censuram ecclesiasticã, & aliis iuris remediis, ut persequendo: nullum tamẽ per hoc exemptionibus, seu uilegiis ipsis, quo ad alia præiudiciũ generando. Vitem præmissa præoptius obseruentur, nullus ex locis secularibus clericis in beneficium conferatur, cõtra cõsuetudine (quam reprobamus penitus) hoc fuerit obseruatum, nisi in illorum fundatione secus constitutum fuerit, seu per electionẽ sit de rectore locis beneuolentiam prouidendum. Sed eorũ gubernatio uiris prouidentibus, & boni testimonij committatur, qui sciant, & valeãt loca ipsa, bona eorum, ac iura uisiter, & eorum prouetus, & redditus in personarum, & miserabilium fideliter dispesare, & quos, in vltis, & na prædicta conuertere, præsumptio uerisimilis existat: in quibus sub obicitatione diuini iudicij, illis ad quos dictorum locorum commissio pertinet, scientias oneramus. Illi etiam, quibus dictorum locorum gubernatio, seu administratio cõmittetur, ad ista locorum, & curatorum iuramentum prestare, ac dictorum ipsorum bonis inuentaria conficere, & Ordinariis, seu aliis, quibus subsunt loca huiusmodi, vel deperant ab eis annis singulis de administratione sua rationem reddere rationem. Quod si secus à quoquam fuerit tentatum; collationem, prouisionem seu ordinem ipsam carere decernimus omni robore firmitatis. Præmissa verò ad hospitalia militarium ordinum, & religiosorum, aut aliorum minimẽ extendi uolentes, quorum tamen hospitalium rectoribus in sancta obedientia uirtute mandamus, ut in illis secundum loci ordinem instituta, & antiquas obseruantias prædictas pauperibus, & hospitalitate debitam in illis reuerentur: ad quod per Superiores eorum acta distinetur.

cegetur, statuti, aut consuetudinibus quibuslibet nō obstantibus in praeiudicium.

Ceterum nostrae intentionis existit, quod si qua sint hospitalia, altaria, & cœmiterium ab antiquo habitantibus, & presbyteros celebrantes, & sacramenta ecclesiastica pauperibus ministrantes; seu si pauciores redemptores conuenerint in illis exercere praemissa, antiqua consuetudo seruetur, quo ad exercenda, & ministranda spiritualia supradicta.

De beneficentia, & liberalitate. CAP. XXVII.

Quia ecclesiasticis omnibus, & praesertim Canonicis ad honestatem parandam, & conseruandam plurimum conferat beneficentia, & liberalitas, quae nihil est, ut Cicero inquit, naturae hominis accommodatior, quae quidem ipse naturale suum ingenium, & probentem secutus pulchre quidem scripsit; sed D. Ambrosius in eius lumine illustratus longe pulchrius, & praeclearius itaque quid hic de ea senserit, & scripserit, subiijcienda. Diuidit autem beneficentiam in beneuolentiam, & liberalitatem, quae ad illius perfectionem requiri ait. Non enim satis est bene uelle, sed etiam benefacere opus est: nec satis est iterum benefacere, nisi id ex bono fonte, hoc est ex bona, & libera uoluntate proficiatur. Hilariter enim datus diliget Deus. Nam si inuitus facias, que tibi merces est? Unde Apostolus generaliter inquit: Si uolens hoc ago, mercedem habeo: si inuitus, dispensatio non mercedi est. In euangelio quoque multas disciplinas accipimus iuxta liberalitatis. Pulchrum est igitur; benefacere, & eo largiri consilio, ut proficiat, non ut noceat. Nam si inuitus ad luxuriam effusionem, adultero ad mercedem, aut inuitus largiedum putes, non est beneficentia ista, uel nulla est beneuolentia. Officere enim istud est; non prodesse alteri, si largiaris ei, qui conpiret aduersus patriam, qui congregare cupiat tuo sumptu perditos, qui impugnet ecclesiam. Non est probabilis liberalitas, si adiuues eum, qui aduersus uiduam, & pupillum graui discernit iurgio, aut vi aliqua possessiones eorum eripere conatur. Non probatur largitas, si quod alteri largitur, alteri quis eripuerat; si iniuste quarat, & iniuste dispensandum putet: nisi

Spiritualia in hospitalibus a quibus administrari debent.

a r. lib. offic. Liberalitate natura hominis nihil accommodatius.

b lib. 1. offic. cap. 30.

c e. non satis est. dist. 86. d. 2. Corint. 9. e. 1. ad Corinth. 5. cap. et c. iama uel d. 23. q. 6.

Dare oportet ut proficiat non ut obstat.

